

ע"פ 46332/02/14 - ח.א. דיזל האומן (2009) בע"מ, אשרף חמידאן, לואי חמידאן, כולם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לערעורם פליליים

ע"פ 46332-02-14 ח.א. דיזל האומן (2009) בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיזוני: 5741/2013 פ

בפני כב' השופט בן-צין גרינברג המעורערים	1. ח.א. דיזל האומן (2009) בע"מ 2. אשרף חמידאן 3. לואי חמידאן כלם ע"י ב"כ עוה"ד אליהו אהרון, נסיה גרידי'
נגד המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על גזר הדין שגזר בית המשפט לעניינים מקומיים (כב' השופט אוחד גורדון) נגד המעורערים 1-2 ביום 15.1.14 (המעורער 3 שהה בחו"ל בעת הדיונים בבית משפט קמא, כך שגזר הדין נשוא הערעור רלוונטי רק למעורערים 1-2), והחלטה שנייתה בבקשת לעיכוב ביצוע, מיום 20.2.14, בתיק פ 5741/2013. בהחלטות אלו ניתן צו סגירה לתחנת דלק הפעלת לא רישון מזה עשר שנים, כמפורט להלן.
2. הסעדים המבוקשים בערעור הם: ביטול צו הסגירה; ביטול הקנסות שהוטלו על מעורערים 1-2, ולהלופין, להקטין את סכום באופן ממשמעות; ולהורות לעירייה לזרז את הלि�כי הרישוי, על כל המשתמע מכך.
3. ביום 27.2.14 ניתן צו עיכוב ביצוע לצו סגירת העסק ע"י סגן הנשיא כב' השופט צבן, שעודנו תלוי ועומד עד להכרעה בערעור שלפניי.

העובדות הדריכות לעניין

4. ביום 25.8.13 הוגש נגד המעורערים (להלן גם: "הנאים") כתוב אישום, בו הואשם על כך שבשתח הנמצא ברחוב דרך חברון בירושלים (ליד מחסום 300), עסקו בעסק של תחנת דלק ורחיצת כלי רכב (להלן: "העסק") ללא רישיון עסק, עבירה לפי סעיפים 4 ו-14 **לחוק רישי עסקים, התשכ"ח-1968** (להלן: "החוק"). המעורעתה 1 הואשמה בהיותה בעלית העסק, בעוד שמעורערים 2-3 הואשמו בתור המנהלים בפועל של העסק.
5. במסגרת ההליך עטרה המאשימה לסתור סגירה מידית של העסק. הוגשה חוות דעת מטעם המשרד להגנת הסביבה, לפיה, העסק מצוי באזורי רגישות גבוהה ביותר לנזום מי תהום, ופעולות התחנה מזוהמת את הקרקע (המוחמה מצא רכיבי דלק המגיעות עד פי 444 מערבי הסף הקבועים את הגדרת הסביבה כழומה), והיא מהווה

עמוד 1

סכנה לזיהום מי תהום. אי לכך, מתחייבות המסקנה כי התנהה מהויה סכנה לבリアות הציבור ועל כן, יש לפעול לסגירתה מיידית.

6. בדין בבית משפט קמא ביום 10.12.13 הציגה הגנה חוות דעת מטעמה, המאשרת כי יש במקום זיהום משמעותי. אלא, שלפי עדותה של המומחית מטעם הגנה, ניתן לשיקם את התנהה באמצעות תכניות שיקום אשר תיארכן כשתה שבועות, וניתן אף לצמצם את הזמן הדרוש, באמצעות יישום הליך מזור, לשלווה שבועות בלבד.

באותה ישיבה, המערערים הורשו על פי הodium, וכן הוצגה הסכמה עונשית שכלה צו לסגירת העסק "ש賓כו ידחה בחודש כדי לאפשר לנאים לבצע את תכנית השיקום וכן להתקדם בהליך הרישום". ב"כ הנאים ביקש יימה כדי לקבל את אישורם הסופי של הנאים. מאז, נדחה הדיון מעט לעת בתנאות שונות, וביום 31.12.13 אף חווו הנאים בהוצאות בגיןך.

7. ביום 1.1.14 התקיימה פרשת גזר הדין בבית משפט קמא, אליו התקיב לראשונהעו"ד אהרון כב"כ הנאים. לאחר שטענו ב"כ הצדדים לעונש, נגזר דין של הנאים (להלן: "גזר הדין"). בגזר הדין סקר בית משפט קמא את השתלשות העניינים, ועמד על הקושי שבהמשך פעילות התנהה המזהמת, הפעלתה ללא רישון - ומכאן, שגם ללא פיקוח של כבוי אש ומשרד הבריאות - ועל הסכמה לציבור הנגרמת מכך. בית משפט קמא גזר, לפי הפסיקה הנוגנת, עונש של קנס וצו סגירת עסק, וקבע כי בגין העובדים המכריע של העסקים המורשעים בכך שהם פועלים ללא רישון. בעניין סגירת העסק קבע בית המשפט:

כאמור אני סבור שיש להורות על סגירת העסק. הממצאים בנוגע לדיהום והעדר הליך שיקום פעיל פועלם بعد בקשת המאשימה לsegira מיידית. עוד יש לציין כי אין מחלוקת שעד כה לא הגיעו הנאים בקשה לרישוי העסק, אך אפקט בחשבונו טענתם לפיה הגשת הבקשה נמנעת משום שלא קיבלו מס' זיהוי מהעירייה. יחד עם זאת ברι, כי במצב הנוכחי הרישון אינו מצוי בהישג יד. עוד יש לשקל את הימשות ההליך אשר, כמפורט בהחלטותינו הקודמות נבעה בראש ובראשונה מהתנהלות הגנה, ואשר בפועל אפשרה לנאים להוסיף ולהפעיל את התנהה ללא רישון וכך לאחר שהורשו. מנגד ניצבת הזכות לחייב, כאשר קטיעת פעילותו של עסק המפרנס מס' משפחות אינה דבר של בגיןך.

במכלול השיקולים אני מוצא לדחות את ביצוע המצו, אך לעשות כן לתקופה מינימלית אשר, כאמור לפי דבירה של מומחית הגנה, יספק לשיקום הנזק בהליך מזור. אם ישקו הנזקقلיל במועד יהווה הדבר שיקול משמעותי בבקשתם של הנאים להוסיף ולדחות את ביצוע המצו, עם זאת הבקשה תישקל לגופה אם וכאשר תוגש.

8. בית משפט קמא גזר את העונשים הבאים: נאשם 1 תשלום קנס של 20,000 ₪; נאשם 2 ישלם קנס של 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורה; כל אחד מהנאים יחווט על התחייבות להימנע מעבירה על הוראות סעיפים 4, 14 ו-18 לחוק תוך תקופה של 24 חודשים ממועד גזר הדין. כן ניתן צו סגירת עסק אשר יכנס לתוקף ביום 10.2.14. ביום 12.2.14 הגיעו הצדדים להסדר בנוגע לנאים 3, לפיו הוא ישלם קנס בסך של 2,000 ₪.

9. ביום 10.2.14, עת כניסה צו סגירת העסק לתוקף, הגיעו המערערים לבית משפט קמא בקשה דוחפה לעיכוב ביצוע צו(segira). בנסיבות, הבקשה נומקה בגין כי המערערים זוקקים בזמן נוסף כדי שיוכלו להשלים הליכים לקבלת רישיון העסק והן להסדרת ליקוי איות הסביבה, וכך שלא תיגע זכותם להליך הוגן בערעור ולא תיווצר פגעה אונשה בפרנסתם - אם צו סגירת העסק ייכנס לתוקף. המערערים טענו כי ביום 4.2.14 בוצעו קידוחים למיפוי הזיהום שנשלחו למעבדה, וננקטו מספר פעולות לצמצום המשך/zיהום, באמצעות התקנת אקדיות תדלקן ללא טפטוף

ומאצורה נידת. לעניין זה צורף דוח של חברת "אקו-טק". עוד תוארו ניסיונות לפתחת הליך רישוי עסקים בידי אדריכלית מטעם המערערים, עד שנפתח תיק בקשה. בבקשתה צוין כי המבקשים ממתינים לביקור גורמי כיבוי אש, משטרה ואחרים.

10. המשיבה התנגדה לבקשתה, בציינה כי העסק הוקם במקום במנוגד לייעוד הקר��ע במקום, ולכן אין אפשרות לקבל רישיון עסק בשנים הקרובות, אם בכלל.

11. לאחר דיון שהתקיים בבקשתה לעיכוב ביצוע, דחה בית משפט קמא את הבקשתה, בהחלטה מיום 20.2.14 (להלן: "ההחלטה"), וקבע, בין היתר, כדלקמן:

7. אני יכול להיעתר לבקשתה. כאמור בגזר הדין, המדבר בתחנתת תלוק ועסק לשטיפה הפועלם מזה מספר שנים ללא רישון. וכך מתווסף, במקורה דן, הנזק הנגרם מפעולות התחנה. כפי שפורסם לעיל ובגזר הדין, המדבר בגין סביבות של ממש, עשוי לפגוע בבריאות הציבור. השילוב שבין שני האלמנטים מקים אינטראסיבורי דומיננטי להפסקת פעילות העסק.

8. במצב דברים זה, נדרש העוטר להוסיף ולדוחות את סגירת העסק להראות צפי מוחשי וברור להכשרת פעילות העסק. כפי שכזה לא הוכח.

9. בנגד לטענות המבקשים, הנトル לביטוס ההצדקה לדחיתת ביצוע הצו מוטל עליהם כמו שפנו לבית המשפט, ולא על המשיבה. בתצהיר האדריכלית מטעם אין כל אמירה שעשויה להוות מענה לטענות המשיבה בדבר מניעה למתן רישיון לעסק האמור משיקולי ייעוד הקרkek. במילים אחרות, לא הורם הנトル. זאת ועוד, מצבו של הליך הרישוי הינו טרומי, ואין בעצם פתיחת התקיק כדי להראות שהרישון מצוי בהישג יד. נוכחות המנעה התכוננית הרי שמתן רישיון כפוף להליך ארוך ומורכב של שניים יחדו, שהמבקשים כלל לא החולו זו.

10. זאת ועוד, הן במהלך ההליך כאמור גזר דין ניתנה למבקשים שהות, המסתכמה לכדי מספר חדשניים, לקידום הליכי הרישוי והסרת המגע. כפי שציינתי לעיל, ביום 10.12.13 טענה המומחית מטעם שניתן להשלים את הסדרת הזיהום בתוך שלושה שבועות בפרקודה מהירה ושישה שבועות בפרקודה רגילה. התקופה חלפה ותהליך הסדרת הזיהום, גם אם החל ובוצעו מספר אקטטים, לא הושלם. מכאן שהמשך פעילות התחנה, גם אם צומצם הזיהום בשל אמצעים זמינים במשפט בחווות הדעת לצורפה לבקשתה, טרם הוסדר באופן המונע את הזיהום הסביבתי וטרם שוקם הזיהום שנגרם בעבר. זהו שיקול נוסף, לצד מצב הליך הרישוי. השילוב שבין השיקולים לא מאפשר להוסיף ולחזור למרות הפגיעה בפרנסתם של המבקשים. לזכותם לעיסוק ניתן משקל בקביעת הארכה שניתנה במסגרת גזר הדין, ואני סבור כי יש להוסיף לדוחות את ביצוע הצו בהיסמך עליה.

על ההחלטה זו ועל גזר הדין, מוגש הערעור שלפני.

12. טענות הערעור

א. **חוסר סמכות:** המערערים טוענים כי בית משפט קמא, בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים, חסר סמכות לדון בכתב אישום הכלול אישומים לעבירות אי-יות הסביבה וזיהום הקרkek, על פי **חוק למניעת מפגעים סביבתיים (tabiuot azorot), תשנ"ב - 1992**, וכי המשיבה הייתה צריכה להגיש את כתב האישום בעילות אלו בבית משפט השלום. המערערים סבורים כי אכן היה מתנהל הליך בבית המשפט המוסמך והוא פועלם בשיתוף עם המשרד לאי-יות

הסבירה, לא היה ניתן צו סגירה כלל ועicker.

ב. **התישנות:** לטענת המערערים, העבירה התישנה, שכן העסק קיים מעל עשר שנים במיקומו הנוכחי, ומיעולם לא נדרשו לסגורתו. לטענתם, העסק צמוד לכਬיש ראש ובולט לעין, אך שקיומו היה ידוע מראש כל התקופה האמורה ללא שננקט כל הליך נגדו, ונראה כי מבחינת המשיבה ניתן יותר מכללא להפעלו.

ג. **אכיפה ברונית:** המערערים טוענים לאכיפה ברונית, הן בתחום רישיון העסקים והן בתחום זיהומי הקרקע מקרקם, שכן קיימות בירושלים תחנות רבות, כולל תחנת דלק של עיריית ירושלים בגבעת שאול, אשר אין בעלות רישיון או תחנות דלק בעלות רישיון אשר מזהמות באופן חמור אף יותר מתחנת הדלק של המערערים ולא ננקטו כנגדם צעדים כלשהם. המערערים אף טוענים כי בסביבה הקרובה לעסק קיימים עסקים שונים כאשר עפ"י ידיעת המערערים אין להם רישיון עסק ולא נדרש מהם רישיון.

ד. **шибוי:** המערערים טוענים לשינוי של המשיבה, אשר השתתפה בהגשת כתוב האישום לאורך שנים רבות שהוי זה יצר מצג כי אין למשיבה כל עניין או סמכות במקום. המערערים מצינים כי עד לפניה חמישה שנים היה קיימם בסמוך מחסום 300, והעסק פועל עפ"י רישיון עיריית בית לחם. עם הקמת החומה בין בית לחם לירושלים וביטול המחסום, סברו המערערים כי העסק עודנו בתחום אחריות רישיון בית לחם, ונדרhamו מהתנפלו המשיבה עליהם מבלי לחתם להם הזדמנויות להסדיר את מעמדם מהיבט הרישיוני והתקנון.

ה. **הגנה מן הצד:** המערערים טוענים כי יש לקבל את הערעור מהטעם של הגנה מן הצד, שכן המשיבהفعلה בדרך שאינה מקובלת ולא בתום לב, תוך אכיפה היוצרת עולז עזק לשמיים. במשך שנים רבות בהן קיימ העסק, המשיבה הרשאה לערערים להמשיך לנהל את עסקם ללא כל עסקה ותוך התעלמות ממנו ואי מתן שירותים מינימאליים, ובהתנהגות זו יצרה הסתמכות מצד המערערים כי ניתן להם להמשיך ולהפעיל את העסק באותו תנאים גם להבא; והנה באחת היא מבקשת "לחסל" את העסק.

ו. **חופש העיסוק:** המערערים מוסיפים טוענים כי צו הסגירה יפגע קשות בחופש העיסוק ובמקור פרנסתם הייחיד. יתרה מזאת, המערערים מעסיקים בתחום עובדים נוספים, ועובדיה זו היא מקור פרנסתה ייחידי גם להם.

בהקשר זה מצינים המערערים כי הוציאו ממון רב עד כה על מנת לקדם את הוצאה רישיון העסק: מעבר לתשלום הכספי שהטיל עליהם בית המשפט בסך 35,000 ₪, הוציאו המערערים 35,900 ₪ לבדיקות וסקר קרקע, 8,000 ₪ לאדריכלית לצורך הכנת תוכנית עסק ורישיון; ועלות הטיפול בקרקע המזהמת, כולל חפירה, הובלה, טיפול ותשולם למטמנה, מוערך בכ-200,000 ₪. וכל זאת, חוות מעליות של שכ"ט והוצאות להלך הרישיון. לטענת המערערים, הם אינם מסוגלים לעמוד בנטל הכספי הכבד הכרוך בגין הסכומים האורירים הללו שהם מחויבים להוציא עקב ההקפה המחרימה כלפיهم מטעם הרשות, ואף עקב כך עשוי להיגרם קiproח לא מוצדק במקור פרנסתם ופרנסת העובדים שלהם.

ז. **תיקון המחדלים:** המערערים טוענים כי הם החלו בהסרת המחדלים ונמצאים בעיצומו של הליכי קבלת הרישיי ושיפוץ התchanha, אך שנמנעו היזhom וימולאו כל התנאים שידרשו מגורמי הרישיי השונים. בין היתר, ביצעו המערערים את הפעולות דלהלן: הוגשה חוות אקו-טק, אשר ביצעה סקר קרקע/מזהמים; בוצעו קידוחים למיפוי היזhom ע"י המעבדה, ועם קבלת תוצאות המעבדה יוכן מיפוי של הקרקע המזהמת והמערערים יפעלו לסייעקה בהתאם להנחיות המעבדה והמשרד לאיכות הסביבה. כן, כאמור לעיל, מצינים המערערים כי בוצעו פעולות שמטרתן למנוע את המשך היזhom: התקנת אקדיות תדלוק ללא טפטוף והתקנת מאצר הנידת.

13. באשר לפעולות להליך רישיון עסקים, נאמר בכתב העreau כי ביום 23.1.14, לאחר שהיו רב, נתנה העירייה מספר זיהוי נכס, אשר בלעדיו לא ניתן להתחיל את הליך פתיחת תיק הרישי. המערערים קיימו מספר פגישות באמצעות בא-כוכם בגין לקידום עסקים בעירייה לצורך ביצוע הליך הרישי; המערערים שכרו אדריכלית על מנת להכין "תוכנית עסק" להגשתה במשרד הרישי, ונפתח תיק בקשה לרישיון עסק. כמו כן, נציג כבוי אש ביקר במקום ומסר להם את תנאי מכבי אש לאישור המקום לרישיון; נציג המשטרה ביקר במקום ביום 17.2.14 ומסר את תנאי הרישי מטעם המשטרה; וכן, ביקר במקום נציג הגיכון ומסר תנאי רישיון. לפיכך, טענים המערערים כי הליך הרישי בעיצומו, ויש לאפשר למערערים להשלימו.

14. בדיון שלפני טعن **ב"כ** המערערים, כפי שצוין לעיל, כי בשלבים קודמים יוצגו המערערים על ידי עו"ד אחר, ולטענתו, המערערים זכו לייצוג רשותנו, וכי מסיבה זו הוחלף הייצוג. אי לכך, לא היה זה מן הראוי כי בית משפט קמאיטיל את האחוריות לעיכובים בהשלמת תהליך הרישי על כתפיהם של המערערים. עוד ציין **ב"כ** המערערים, כי הזמן הדרוש להקמת תחנת דלק עם רישיון הוא שנה עד שנתיים.

טענות המשיבה

15. לטענת המשיבה, ההליך החל בכתב אישום ברישיון עסקים, כיוון שהעסק פועל ללא רישיון. מאחר שהמשיבה קיבל מידע מהמשרד להגנת הסבירה כי יש מזהמים במקום, וכי הוא מסוכן ומסכן את הציבור, הוצאה המשיבה בבקשת סגירה לעסק על סמך כתב האישום.

16. מבחינת הפרוצדורה לתקן הליקויים, מצין **ב"כ** המשיבה כי המערערים אכן הגיעו חוו"ד של אקו-טק עם פירוט ליקויים. ברם, לאחר ביצוע התיקונים חייבם המערערים לפנות למשרד להגנת הסבירה כדי שיבדקו ויאשרו כי כל הליקויים תיקנו; ולטענת **ב"כ** המשיבה, ערב הדיון לפני הוא שוחח עם מר עינב אורן, נציג של המשרד להגנת הסבירה, והוא שמע ממנה כי המערערים לא פנו אליו, לא הזמין אותו לבדיקה חוזרת ולא עדכנו אותו לגבי התקדמות, ויתירה מזאת, עדין קיימים מזהמים בשטח. בהקשר זה הציג **ב"כ** המשיבה בפני בית המשפט מסמכים אשר מהם עולים נתונים חשובים נוספים: כי למרות טענות המערערים שאנשי מכבי אש הגיעו לביבורת ולמתן אישור ביום 17.2.14, עובדה היא כי הם דחו את בקשה המערערים ולא נתנו אישור (מסמך מיום 17.2.14); וגם המשטרה הודיעה ביום 23.2.14 כי איןנה מעמידה אישור לעסק, כיוון שמדובר בבדיקה בטיחותית לא ניתן לאשר את המקום. נוסף על כן, בכתב מיום 27.3.04 הודיע משרד הכלכלה כי גם הוא מסרב לחתן אישור לעסק, ודורש כי תוגש תוכנית הכללת מיכל דלק תת-קרקעי, במקום המילק הקיים היום בתחום, שהוא מעלה פנוי הקרים; וכן הוציא משרד הכלכלה צו, כי על המערערים להציג למשרד, עד לתאריך 1.5.14, תוכנית של תחנת דלק ציבורית עם מיכל סולר תת-קרקעי, שאם לא כן ינתן צו להפסקה מיידית של פעולות תדלק ולסילוק מיכל הסולר הצל-קרקעי מהשטח (עיר כי המסמכים הנ"ל הוגש לבית המשפט). **ב"כ** המשיבה מצין כי כיום מיכל הסולר הוא מעלה פנוי הקרים, והדבר מצביע על כך שבאים תוגש תוכנית, היא תחייב גם אישורי בנייה.

לסייעם טענה זו מדגישה המשיבה, כי לא זו בלבד שבית משפט קמא נתן למערערים אורכות נדירות לשם תיקון הליקויים, המערערים לא ניצלו את פרק הזמן שניתם להם, ונכון למועד זה, הליקויים עדין לא תוקנו, והמושמות היא שזיהום הקרים טרםטופל.

17. המשיבה מוסיפה וטענת כי גם אם יצליחו המערערים לתקן את כל הליקויים המנויים לעיל, ואף אם הגורמים השונים האמורים היו נותנים את האישורים הנדרשים להפעלת העסק מבחינה תקנית, הרי שאף אז לא ניתן להוציא

רישון לעסק, כיוון שהשתוח עליו נמצא העסק אינו מותוכן, ואין תב"ע.

18. באשר לטענת המערערים בדבר אכיפה בררנית באזרע בו נמצא העסק, טוען ב"כ המשיבה כי בית העסק היחיד הנוסף שקיים באותו מתחם הוא עסק של שיש, שגם לו אין רישיון עסק; והעובדיה היא כי אף נגדו פתחה העירייה בהליך, והוא עומד להתפנות מהמקום כיוון שאין לו רישיון עסק ואין יכולת תכנונית במקום.

19. באשר לטענת השiendo, טוען ב"כ המשיבה כי העסק של המערערים הינו תחנה פיראטית, ומשך זמן רב לא היה מוכר למשיבה; ומיד לאחר גילוי הגורמים הרלוונטיים את הבעייתיות בעסק, פעלת המשיבה במלוא המרץ להפסיק את הפעולות.

דין והכרעה

20. לאחר עיון בתיק ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים, הגיעו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות.

21. הטענות הכלליות שטען ב"כ המערערים, בדבר חוסר סמכות בית המשפט לדון בזיהום, אכיפה בררנית והגנה מן הצד, נדחו בבית משפט קמא בהחלטה מיום 15.1.14. בית משפט קמא ציין כי מדובר בעונות מקדיות, אשר לא ניתנות להעלות לראשונה לאחר שהנאשמים כבר הורשו לפি הodium. לא הוגשה בקשה לחזרה מהודאה, וממילא אין להוונות לבקשתה כזו.

22. בית משפט קמא גם דחה את הטענות לגוף, כמפורט להלן:

אף לגוף הטענות אין בהן ממש. כתוב האישום אינו עוסק בזיהום, וזה טענה של המאשימה שרלבנטית לשאלת כניסה תוקפו של צו הסגירה לתקף. שלא ננקטו הליכים באישום של גרים זיהום, לא ניתן לטעון שערכאה זו אינה מוסמכת לדון משום שבית המשפט לעניינים מקומיים הוא הערכאה המוסמכת לדון באישום של ניהול עסק ללא רישיון, שהוא האישום דן. באשר לטענת אכיפה בררנית והגנה מן הצד, אלה נטענו שלא כל ביסוס עובדתי, וכיודע הנintel על הטעון. אצין כי ידוע לי מהליכים אחרים שבפניו שמדובר נגד מחייב בין עמי ננקטו הליכים, דבר הממחיש את הקושי שבמצגת הטיעונים שלא כל ביסוס. لكن לא ניתן להוונות להם. באשר לטענה לפיה העירייה הסכימה בהתנגדותה לכך שהתחנה מופקחת בידי עיריית בית לחם, בכך אין ממש, מה עוד שהסנגור הנכבד עצמו אישר שהנאשמים ידעו שהתחנה בתחום שיפוט ירושלים.

יחד עם זאת, במסגרת גזר הדין בית משפט קמא התחשב בטענת השiendo של המשיבה כי השתהטה משך שנים עד שפעלה כנגד העסק, טענה שלא נסתירה.

23. אכן, כתוב האישום עוסק בסגירת העסק ולא בجرائم הזיהום, ולכן צדק בית משפט קמא במסקנותו כי הינו פועל בגדר סמכותו. באשר לטענות של אכיפה בררנית והגנה מן הצד, לא הוצגו לכך ראיות ממשיות, ובדין דחה בית משפט קמא גם טענות אלו. אוסיף ואעיר כי מילא לא בנקל ניתן לבטל צו לסתירת עסק רקמן הטעם של אכיפה בררנית והגנה מן הצד; וכך וחומר, כאשר העסק הנדון לפניי יוצר סיכון يوم-יום לציבור ולסביבה. לפיכך, גם לו הייתה הטענה מבוססת על ראיות של ממש, קרוב לוודאי כי נוכח הסיכון מהזיהום היה עומד צו הסגירה בתקוף.

24. בעניין הטענה כי המשיבה הסכימה בשתייה בהתנגדותה, או בהתעלמותה, להפסיק הפעלת העסק, וזאת מתוך ההנחה כי העסק יפעיל תחת פיקוחה וסמכוותה של עיריית בית לחם, אצין כי בהולותם טענה זו סותרים

המערערים את טענתם כי ניתן להסיק שהמשיבה - קרי, עיריית ירושלים - נתנה מעין "היתר מכללא" להפעלת העסק, מעצם העובדה שהעסק קיים במשך עשר שנים והמשיבה מעולם לא פנתה אל בעלי העסק; שהרי אם סברו המערערים כי הם ממשיכים לפעול תחת סמכותה של עיריית בית לחם, מדוע היה נדרש "היתר מכללא" מטעם המשיבה? אלא, כפי שקבע בית משפט קמא, המערערים ידעו היטב כי העסק נמצא תחת סמכות עיריית ירושלים.

25. זאת ועוד, ראוי להזכיר כי צו לסגירת עסק, הנitinן מכוחו של סעיף 16 בחוק רישיון עסקים, אינו עונש. תכליתו של צו זה היא להביא להפסקתה של העבירה שעוניינה ניהול עסק ללא רישיון עסק. ראו בעניין זה את דבריו של כבוד השופט ברנוזן בפסק הדין ע"פ 242/65 היועץ המשפטי לממשלה נגד חברת מלון "רות" בע"מ, פ"ד יט(3) 515 (17.11.1965):

צו סגירה איננו בגין עונש מן העונשים שבית המשפט מוסמך להטילם. זו היא סנקציה מיוחדת במינה שמטරתה להפסיק פעם אחת ולתמיד את המשכת ביצוע העבירה של ניהול עסק ללא רישיון או תוך הפרת תנאי הרישויון. השימוש באמצעותו זהה בין אם הוא בעל אופי אדמיניסטרטיבי או בעל אופי שיפוטי, סוגה מסוימת העונייה הרגילה ומשמעותה כרך לא תחול עליו ההלכה האמורה בגב"ץ 166/59, המתיחס לסנקציה פלילתית מובהקת של עונש מאסר.

ראו לעניין זה גם: ת"פ 8493/03 מדינת ישראל נ' דניאל בן אלי (26.1.10).

משכך, טענת השiego אין רלוונטי לתקילתו של הצו. יחד עם זאת, במסגרת גזירת יתר מרכיבי העונש התחשב בית משפט קמא לקלала בטענת השiego, וזה אכן הגישה המتابקשת, המאזנת בין עצם העבירה לבין העובדה שימוש שנים לא פעולה המשיבה כנגד העסק.

26. לפיכך, דין הטענות הכלליות מטעם המערערים להידחות.

27. מכאן, עבורו לבחון את החלטת בית משפט קמא בגין הדין למתן צו לסגירת עסק ולהחוב בקנס.

צו סגירת עסק

28. קביעות בית משפט קמא, הן בגין הדין והן בהחלטה בבקשתו לעיכוב ביצוע צו סגירת העסק, מפורטות ומונומקות כבדיע. אין חולק כי העסק פועל מזה שנים ללא רישיון, והוא סיכון לאדם ולסביבה. כפי שפורט בהחלטה מיום 20.2.14, בית משפט קמא נתן למערערים מספר אורכות, המגיעות לסר של מספר חודשים, על מנת שיתקנו את הליקויים בעסק היוצרים סיכון. ברם, חרב העובדה כי בדיון ביום 10.12.13 העריכה המומחית מטעם המערערים כי עבודות השיקום, לאחר בדיקות, תיארכו ששנה שבועות (ואף זמן קצר מכך בעבודה מוצמצת), הדבר לא התבצע. כיוון שבית המשפט העניק למערערים אורכות אף מעבר לזמן שהוערך על ידי המומחית מטעם, ובכל זאת לא בוצעו התקיונים שפורטו על ידה בחותמת דעתה, אין מקום לטענה מצד המערערים כי בית משפט קמא טעה בכך שלא העניק להם מסגרת זמן רחבה יותר.

29. למעשה, אף המערערים אינם טוענים כי מאז החלטת בית משפט קמא הם תייחזו הליקויים והסרת הזיהום, או כי קידמו באופן ממשי את הליך רישיון העסק, וניכר כי כמעט ולא בוצעו פעולות נוספות מאז ההחלטה מיום 20.2.14 ועד הדיון שנערך לפני יום 10.4.14. באשר לתיקונים שכבר בוצעו במקום, אין בהם חדש; ובית משפט קמא כבר התייחס אליהם בהחלטה מיום 20.2.14. כאמור, בית משפט קמא קבע כי גם אם הזיהום צומצם, הרי שטרם שוקם העניק להם מסגרת זמן רחבה יותר.

הזהום שכבר נגרם במקומם, וטרם הוסדרה לחולוטן מניעת הזהום בהווה.

30. לא זו אף זה, בדיון שלפני נמסר - מן המשיבה, ולא מן המערערים - כי הגם שהמעעררים הזמיןו את מכבי האש והמשטרה על מנת לבדוק את העסוק לצורך מתן אישוריהם לרישיון עסק, הרי שתוצאות הביקורים שלהם במקומיו שליליות, ומחייב האש והמשטרה דוחו את בקשה המערערים לאישוריהם. כן נודע כי צו בטיחות שניtan על ידי משרד הכלכלה מיום 16.3.14 תלוי ועומד אף הוא, לפיו, באם עד ליום 1.5.14 לא תוגש תוכנית לתחנת דלק ובה מיכל סולר תחת-קרקע, ינתן צו מיידי ובו הוראה להפסקת התדלקת ולהעברת המיכל למקום אחר. זאת, לאור דרישת תקנה 36 בפרק ד' **תקנות רישיון עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976**, האוסרת על אחסנת נפט אלא במיכלים תת-קרקעיים. גם מאז הדיון ועד ליום מתן פסק דין זה, לא הוגש כל עדכון מטעם המערערים, לפיו ביצעו את האמור והטמינו את המיכל בקרקע, הגם שחלף המועד.

31. בית משפט קמא נתן אורכות לצו סגירת העסוק, וזאת מתוך התחשבות בחופש העיסוק של המערערים והתחשבות בעובדה כי העסוק מהוות מקור פרנסתם ופרנסת העובדים במקום, ברם בתנאי כי הליקויים יתוקנו. חרף האמור, המערערים לא פועלו לסייע הסיכון עבור למtan החלטת בית משפט קמא ביום 20.2.14, ועל כן, בדיון היא ניתנה. אף במהלך הליך הערעור, לא גלו המערערים במעשהיהם כי בכוונתם לפעול באופן מיידי לתקן הליקויים המסכנים את הציבור והסבירה, וגישה זו רק מחזקת את המסקנה כי לא ניתן להתר לעסוק זה להמשיך לפעול, ללא רישיון עסק, כאשר בכל יום הסיכון קיים ואף מחמיר עוד ועוד.

32. גם לא מצאת כי יש בהליך שננקטו לקבלת רישיון עסק, המצויים בשלב טרומי בלבד, כדי למנוע את סגירתו המיידית. זאת במיוחד כאשר לדברי ב"כ המשיבה, השטח בו נמצא העסק אינו מתוכנן, כך שאינו כל וודאות כי ניתן יהיה להוציאו יותר לשימוש במקום כתחנת דלק; ועל כן, גם מסיבה זו קיימ ספק כבד האם, לפחות בעתיד הנראה לעין, יהיו המערערים מסוגלים לקבל רישיון ניהול העסק, אם בכלל.

33. מן כל המקובל עולה כי לא נפל כל פגם בהחלטת בית משפט קמא, ודין הערעור נגד הצו לסגירת העסוק להידחות.

ערעור על הקנס

34. המערערים קובלים גם על גובה הקנס שהוטל עליהם - 20,000 ₪ על מעערער 1 ו-10,000 ₪ על מעערער 2.

35. בגזר הדיון, קבע בית משפט קמא כי לפי הענישה המקובלת בתיקי רישיון עסקים, ולפי נתוני התקין ומכלול השיקולים, מתחם הענישה הרואו לכנס עבור נאשמה 1 (מעערעת 1), שהיא החבירה אשר הפעילה את התחנה, נع בין 15 - 25 אלף ₪, ולנasmesh 2 (מעערער 2), אשר ניהלה בפועל, מתחם של בין 8,000 ₪ ל-18,000 ₪. בית משפט קמא קבע כי בתוך המתחם יש לשקלול לחומרה את התנהלות הנאשמים תוך כדי ההליך. ביום 10.12.13 מסרה המומחה מטעם ההגנה כי שיקום הנזק אפשרי בפרק זמן של חדש וחצי, ובicular מזורז ניתן להשלים את מלאכת השיקום בתוך שלושה שבועות. למרות הזמן שחלף מזמן, הנאשמים טרם החלו במהלך השיקום, והדבר פועל לחובתם; שכן, למרות מודיעותם לנזק שגורמת פעילות התחנה, לא ניסו הם למנועו או לצמצמו. לפחות, שקל בית המשפט את ההוצאות בהן חייב את הנאשמים בהחלטה מיום 31.12.13; את העבודה שמדובר במספר נאים, אך שאפשר שהकנס משלם מאותו "כיס"; ואת הטענה שמספר משפחות مستמכות על העסוק לפרשנותם.

36. לא מצאת עילה להטריב בקביעת בית משפט קמא בנוגע לקנס. אף המערערים אינם מצביעים על כל עילה של ממש להפחחת הकנס, אשר אינם חריג מהפסיקה הנהוגה; אלא ביקשו כי בית המשפט שלערעור יתחשב בהשכחה הכספית המשמעותית והכבדה המוטלת עליהם לשם שיקום התחנה וקבלת רישיון העסק.

37. טענה זו לא יכולה לשמש נימוק להתחשבות בגובה הকנס. המערערים מבקשים, למעשה, כי לשם הפחתת הנקנס המוטל על המערערים יתחשב בית המשפט בעלות הנדרשת לצורך הכשרת העסק הפיראטי שבגינו הוגש כתוב האישום, קרי, לצורך תיקון העויל מהם עצם יצרו במוח ידיםם. דעת לבנון נקל, כי בקביעת גובה הנקנס לא יתחשב בית המשפט בעלותות המתבקשות לתקן אותן עבירות אשר בגין מوطל הנקנס, כשUberות אלו בוצעו על ידי המערערים ביודען ובמשך תקופה ארוכה, בה היו יכולים להשקיע את אותם כספים לתקן הליקויים במקום וכן להקטין את מדי העבירות בהן הורשעו.

38. לפיכך, דין הטענה להידחות.

סיכום

39. דין הערעור להידחות, והוא נדחה בזה.
40. צו סגירת העסק, שניתן בבית משפט קמא בגזר הדין מיום 15.1.14, "יכנס לתוקף החל מיום 15.6.14, ויחולו עליו הוראות בית המשפט לעניינים מקומיים כמפורט בגזר הדין".
41. צו עיקוב הביצוע שנייתן ביום 27.2.14, מבוטל בזאת.
42. אני מחיב בזה את המערערים, יחד ולחוד, בהוצאות משפט של המשיבה בסך 5,000 ₪.

ניתן היום, ט"ז איר תשע"ד, 16 Mai 2014, בהעדר הצדדים.